

Rootz staat aan de wortel van meerwaarde van planten

BCT bouwt kenniscentrum voor de boomteeltsector

In Zundert is volop de ontwikkeling gaande van een industrieterrein waarbij de inhoudelijke focus ligt op de boomkwekerijsector: Business Centre Treeport (BCT). Op de 62 hectare zijn bedrijven welkom die met hun werk en product een bijdrage leveren aan de boomteeltsector. Het terrein wordt zo duurzaam mogelijk ingericht met meerdere windmolens, tienduizenden zonnepanelen en andere slimme oplossingen. Naast een koelhuis (zie artikel elders in dit blad) en een grote op- en overslagruimte wordt er nu door het BCT ook een kenniscentrum gebouwd, genaamd Rootz.

Auteur: Heidi Peters

‘Bij alles wat we op het BCT-terrein doen, staat meerwaarde creëren voor ons product voorop,’ vertelt Peter Berben, programmamanager van Rootz. ‘Die meerwaarde gaat twee richtingen op. De eerste: kijken hoe we onze goede en mooie producten nog beter kunnen verkopen, en de tweede: waarde toevoegen aan de plant.’ Met dat laatste doelt Berben op de bijdragen die planten kunnen leveren aan gezondheid, welbevinden en levensvreugde. Maar daar blijft het niet bij. Planten en bomen zullen volgens Berben ook een meerwaarde leveren aan hout- en woningbouw. Er wordt onderzocht hoe productiebossen ontwikkeld kunnen worden met de juiste houtsoorten voor de (woning)bouw. Ze kijken ook naar specifieke eigenschappen

van planten, zoals CO₂-opslag, energieleverancier en farmacie: ‘Van slechts zeven procent van alle planten is onderzocht of zij farmaceutische eigenschappen bezitten, dus op dat gebied is er nog veel te ontdekken. Wellicht leidt zo’n ontdekking wel tot een productiebos voor de farmacie. Voor al deze ambities wordt ons kenniscentrum Rootz gebouwd.’

Drie pijlers van Rootz

Innovatie, promotie en educatie zijn de drie pijlers waarop het gedachtegoed van het kenniscentrum rust. Rootz wordt een innovatief en visueel aantrekkelijk gebouw van twee verdiepingen met een groen dak voor onderzoek en ontmoetingen. Het pand wordt uitgerust

met laboratoria; daarnaast komen er leslokalen, praktijkruimtes, kantoren en horeca.

Innovatieve bouw

Bij een gebouw met een dergelijke ambitie hoort een innovatief ontwerp met hedendaagse en liefst vooruitstrevende mogelijkheden, zoals een warmtekuudeopslag, wateropvang en een groen dak. De zonnepanelen, die bij alle andere gebouwen op het terrein verplicht op het dak liggen, zijn voor Rootz in de naastgelegen waterretenties geïnstalleerd, wat door het koelend effect op de installatie ook nog eens een betere werking met een hoger rendement met zich meebrengt. De buitengevel wordt uitgerust met panelen van Beyond Wood. Beyond Wood ontwikkelt een nieuw en innovatief product: wandpanelen van reststromen van hout. ‘Hout dat uit onderhoud van houtwallen en bossen achterblijft en dat nu gesubsidieerd de verbrandingsoven in gaat, daar werken wij mee,’ vertelt Wilfried Martens, oprichter van Beyond Wood. ‘Wij voegen hier natuurlijke grondstoffen aan toe, zoals plantennutriënten en plantenextracten die een reactie aangaan met het hout. Daardoor veranderen de eigenschappen van het hout. Het is brandveilig, te verwerken als hout en rekt of krimpt amper. Het is volledig

biologisch, dus aan het einde van de levenscyclus kan het zo terug de natuur in, waar het als plantenvoeding z'n werk doet, of verwerkt en hergebruikt worden. Ook is het brandveilig, bestendig tegen vocht en temperatuurwisselingen, zodat er geen delaminatie plaatsvindt.' Martens werkt, gefaseerd, al ruim tien jaar aan dit idee tot hij in 2020, gesteund door verschillende inhoudelijk specialisten, Beyond Wood opricht. Het bedrijf, dat Martens zelf een start-up noemt, is gevestigd op het BCT-terrein en de toepassing op Rootz is de eerste daadwerkelijke toepassing van het product. 'Wij hebben met boomkwekers projecten lopen waar wij de reststroom van ontvangen, waarvan wij vervolgens bouwmaterialen kunnen maken. Zo leggen we de link van boomteelt naar een boom en naar een product van die boom. En wordt Rootz straks uitgerust met panelen uit reststromen uit de regio.'

Voor de gevelbelettering wordt met studenten van Avans en het bedrijf Plant-E onderzocht of deze verlicht kan worden door energie die uit planten wordt gehaald.

Samenwerken in een bouwteam

Het bedrijf dat dit innovatieve gebouw mag neerzetten, is Moeskops' Bouwbedrijf BV uit Bergeijk. Directeur Marcel Oerlemans: 'Wij hebben tijdens een pitch onze visie gegeven en een plan van aanpak gepresenteerd. Over een aantal elementen in het ontwerp moet je nu eenmaal goed nadenken. Er is veel hout in het ontwerp verwerkt, als ook een wens voor verticale begroeiing, een groen dak en natuurlijk moet het gebouw klimaatneutraal zijn. Wij hebben ons vooraf verdiept in houtsoorten en technieken voor de gevelbeplanting. Wij bouwen regelmatig voor de Efteling en zijn gewend om creatief en duurzaam te denken, buiten bestaande kaders.'

Dat Moeskops' en het bouwteam meedenken, blijkt ook uit het gegeven dat de laboratoria op een andere verdieping worden geplaatst dan in het ontwerp stond: 'Het laboratorium zou op de bovenverdieping worden gesitueerd. Maar daar zijn houten vloeren en houten vloeren trillen. Dat kan niet bij een laboratorium. Op de begane grond komt een demontabele betonvloer die eventueel ooit ook verwijderd en elders gebruikt kan worden. Deze biedt wel de stabiliteit die laboratoria nodig hebben, dus wordt deze functionaliteit van het gebouw op de begane grond gepositioneerd.'

Oerlemans vervolgt: 'Eigenlijk ben je met z'n allen in het begin voortdurend bezig om de juiste materialen bij elkaar te krijgen, om het geheel optimaal tot z'n recht te laten komen en het maximale op het gebied van duurzaamheid te bereiken. Denk aan trappenhuisen die brandwerend moeten zijn. Zo nemen we als team het hele bouwplan door. Dat is voor Rootz een mooi traject geweest dat we samen hebben doorlopen. Inmiddels zijn we met de bouw gestart.'

Onderwijs en Rootz

De groenopleidingen vanuit HAS, Avans, Curio, Aeres en Yuverta zijn allemaal betrokken bij het innovatiecentrum. Dit betekent dat leerlingen binnen Rootz projecten gaan uitvoeren. Berben: 'Dat zijn projecten op drie niveaus. Projecten op microniveau worden uitgevoerd op het innovatiecentrum. Dat is het werk dat in de laboratoria wordt uitgevoerd. Dan kunnen er op het terrein en direct aansluitend projecten op mesoniveau worden aangepakt en op macroniveau kunnen de leerlingen en studenten terecht bij een kweker in het veld waar zij zich verder mogen ontwikkelen. Naast de projecten zal Aeres een opleiding Social Degree

Toegepaste Biologie gaan geven op innovatiecentrum Rootz. Social Degree is een opleiding tussen mbo- en hbo-niveau.'

De bouw van Rootz is recentelijk gestart en wordt in de zomer van 2024 opgeleverd. Parallel aan de bouw werpt Rootz, met aandeelhouder Coöperatieve Vereniging Treeport, al projecten en activiteiten op, zodat Rootz snel na de oplevering volgens bestemming gebruikt kan worden. Rootz ontving hiervoor recentelijk een subsidie om mensen die nu in de chemische industrie werkzaam zijn, om te scholen naar het werken in de boomkwekerijsector. Zij zullen, na scholing, aan de slag gaan in de laboratoria om daar onderzoek te doen naar de eerdergenoemde te creëren meerwaarde.

What's in a name? Meer dan je denkt.

Om het Experience & Excellence Centre, zoals Rootz tot voor kort werd genoemd, een goede naam te kunnen geven, is er een oproep gedaan via sociale media en de lokale krant. De naam Rootz werd meer dan eens voorgesteld. De eerste reactie was van Mark Leenaerts van amSURE BV, dat niet alleen met de naam R.O.O.T.Z. kwam, maar daarbij ook een verklaring gaf: 'Een afkorting van Ruimte voor Onderzoek en Ontmoeting met Treeport Zundert.' Rootz is een ietwat verbasterde vorm van het Engelse woord 'roots' dat 'wortels' betekent. Berben: 'Het is heel aantrekkelijk om in de boomteelt te kunnen werken; het is een innovatieve sector. Er is steeds meer aandacht voor klimaat en groen en wij, als sector, hebben een deel van de oplossing in handen. Dat is best uniek en dat maakt ons werk nog boeiender dan het al was, met nog meer kansen. We gaan, mede dankzij Rootz, nog veel ontdekken. Het wordt zeker het ontmoetingscentrum en de thuisbasis voor de sector.'

Wilfried Martens levert innovatieve gevelplaten

Marcel Oerlemans, directeur van Moeskops' Bouwbedrijf en Chantal van Kuyck, directeur BCT

Rootz

Voor meer informatie:
peter@treeport.eu
T: 076-5995005

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!